1856. N°. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 12 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 Mei.

Gisteren is hier op de gebruikelijke wijze de 46ste verjaardag herdacht van H. K. H. Prinses Marianne.

— Het getal opgenomenen, in het werkhuis gedurende de afgeloopen week is geweest als volgt:

4.	Mei.	123	volwassenen,	58	kinderen,	te zamen	181.
5	»	67	»	14	»	»	81.
6	»	73	»	21	»	»	94.
7	»	78	»	25	»	»	103.
8	»	82	»	29	»	»	111.
9	»	83	»	30	»	»	113.
10	»	80	»	29	»	»	109.

— Met groote belangstelling heeft de Kamer het ontwerp van wet op het lager onderwijs van den 30sten December des vorigen jaars ontvangen. Nog vóór het einde van Februarij heeft het onderzoek in de afdeelingen plaats gehad. Dat onderzoek, waaraan door 61 leden, dus natuurlijk de geheele Kamer, is deel genomen, heeft de afdeelingen verscheidene dagen achtereen bezig gehouden en is onafgebroken, meer dan eene week lang, voortgezet. Het heeft de volgende uitkomsten opgeleverd.

Vooreerst is de opmerking gemaakt, dat men liever gezien had, dat de wet om het gewigt van 't onderwerp bij de opening der zitting ware ingediend, anders wordt zoo ligt aan de Volksvertegenwoordiging niet de noodige ruimte van onderzoek en tijd van beraadslaging gelaten. Inderdaad is de overweging der tegenwoordige wet in de afdeelingen aangevangen, eer de bekendheid met haren inhoud genoegzaam tot de deskundigen en vrienden van het volksonderwijs was doorgedrongen, om hen tot mededeeling hunner inzigten en bedenkingen aan de Kamer gelegenheid te geven. Men is dus bij het onderzoek versteken geweest van het licht, dat de deswege te verwachten adressen daarover hadden kunnen verspreiden.

Vele leden bleven vasthouden aan het gevoelen, dat gelijktijdige regeling van het middelbaar en lager onderwijs vereischt werd. De regeling van het lager onderwijs zou slechts gebrekkig en gedeeltelijk doel treffen, zoo de Kamer daarbij niet een uitgewerkt ontwerp omtrent het middelbaar onderwijs voor zich had. Wanneer men zich den verwaarloosden toestand van het middelbaar onderwijs hier te lande en de talrijke klasse der maatschappij, voor wie aan welgeregelde middelbare scholen behoefte bestaat, voor den geest bragt; wanneer men de aandacht vestigde op de naauwe verwantschap dezer beide takken en het ineenloopen der grenzen, die daarvoor te stellen zijn; op de noodzakelijkheid, dat de lagere school tot het middelbaar onderwijs voorbereide, — moest men wel tot de overtuiging komen, dat door afzonderlijke regeling het wezenlijk belang van het opkomend geslacht niet zou worden behartigd.

Wat zou het gevolg zijn, indien eene wet als de thans behandelde wierd ingevoerd? Dat omtrent al hetgeen wat tot dusverre tot het lager onderwijs behoort en thans daarvan zou worden afgezonderd, om bij eene aanstaande, maar welligt nog lang uitblijvende wet, onder het middelbaar onderwijs te worden begrepen, volkomene wetteloosheid zou heerschen. Het toezigt daarop zou nergens geregeld zijn. Geenerlei gelegenheid zou bestaan, om dengene, die voortaan als onderwijzer in eenig vak van middelbaar onderwijs mogt willen optreden, aan een examen te onderwerpen. Hij zou of van het geven van onderwijs uitgesloten zijn, of wel zich daaraan vrijelijk kunnen wijden, zonder dat onderzoek naar zijne bekwaamheid en zedelijkheid, 't geen art. 194 der Grondwet ook omtrent den middelbaren onderwijzer wil. Geheel een belangrijke tak van het onderwijs zou als in de lucht zweven. Men verlieze daarbij niet uit het oog, dat op dit oogenblik geenerlei bepaalde voorschriften omtrent het middelbaar onderwijs bestaan, tenzij men als zoodanig sommige bepalingen van het Koninklijk besluit van 27 Mei 1830 (*Staatsblad* N°. 9) mogt willen beschouwen; in welk besluit echter het middelbaar onderwijs eigenlijk alleen genoemd, niet geregeld wordt. Wilde men dat besluit na de invoering der tegenwoordige wet blijven toepassen op hetgeen dan middelbaar onderwijs zou kunnen heeten, de verwarring zou te grooter worden.

Zoo echter een wets-ontwerp op het middelbaar onderwijs mede aanhangig wierd gemaakt, kon het omtrent beide takken te volgen stelsel in zijnen zamenhang worden beschouwd. Men zou dan de zekerheid bezitten, dat de vaststelling der eene wet niet te ver van die der andere verwijderd zou zijn. Door eene gelijktijdige invoering der beide wetten zou het gevreesde bezwaar wegens den wetteloozen toestand, waarin het middelbaar onderwijs gedurende den tusschentijd geplaatst zou zijn, ten eenen male vervallen. De groote meerderheid echter toonde zich meer geneigd de hand te leenen tot eene zoo spoedig mogelijke vaststelling der wet op het lager onderwijs. Door te veel te verlangen, zou men ligt gevaar loopen, dat art. 194 der Grondwet nog langen tijd eene doode letter bleef. Het lager schoolwezen heeft er behoefte aan, dat daarin weder een levendmakende geest worde gebragt, dat het worde opgebeurd en beschermd. Bij het langer uitblijven eener poging daartoe zouden de gevolgen voor het opkomende geslacht noodlottig kunnen worden.

Eene goede regeling van het lager onderwijs is eene levensvraag voor geheel de natie. Overigens erkende men algemeen, dat indien de tegenwoordige wet tot stand kwam, een toestand van wetteloosheid zou ontstaan, voor hetgeen tot nu toe onder het lager onderwijs begrepen wordt en dan daarvan afgezonderd zou zijn. Maar in die leemte ware te voorzien, door het voegen bij deze wet van goed uitgewerkte overgangsbepalingen, omtrent het toezigt op het middelbaar onderwijs, de daarvoor af te leggen examina enz.; welke overgangsbepalingen van kracht zouden moeten blijven tot de nieuwe wet op het middelbaar onderwijs wierd ingevoerd. Op de aanvulling van het ontwerp uit dit oogpunt drong men dan ook met allen ernst aan. Bleef zij achterwege, geheel de voorgedragene regeling zou daardoor onaannemelijk worden. *Vervolg hierna.*

— Blijkens het bepaalde in art. 86 der Gwt. en art. 88 der Kieswet, zal ook een derde gedeelte der Eerste Kamer dit jaar uitvallen, terwijl de verkiezingen zullen plaats hebben op den 8sten Julij. De Prov. Staten zullen dan moeten benoemen voor de volgende aftredende leden: in N.-Braband de Heeren Jhr. L. J. B. v. Sasse v. IJsselt en H. P. v. d. Dries; in Gelderland de Heer E. W. v. Dam van Isselt; in Zuidholland de Heeren D. Blanken Jzn., Ob. Bert Hobft v. Benthuizen en A. Hartevelt; in N.-Holland de Heeren H. v. Beek Vollenhoven en J. C. v. Wessem; in Utrecht de Heer J. D. C. C. W. Baron d'Ablaing v. Giessenburg; in Friesland de Heer Jhr. T. A. M. M. v. Andringa de Kempenaer; in Overijssel de Heer Mr. J. A. G. Baron de Vos v. Steenwijk; in Drenthe de Heer Mr. W. J. Tonckens, en in Limburg de Heer L. F. H. Beerenbroek.

— De afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Dingsdag aanst.

— Te Oude Wetering heeft voor eenige dagen de aanbesteding plaats gehad van eene geheel nieuwe school, gepaard met belangrijke herstellingen aan de onderwijzers-woning voor de som van ƒ 3636.

— Naar men verneemt wordt te Schiedam eene maatschappij opgerigt, tot het in de vaart brengen eener stoomboot van daar op Londen.

— Bij den vleeschhouwer C. van der Straaten Az., te Dordrecht, is een vierjarige os geslagt, die 1048 Nederl. ℔ woeg.

— Een echtpaar te Cothen bij Wijk bij Duurstede, heeft in de *Utr. C.* bij Advertentie mededeeling gedaan dat hunne 60-jarige echtvereeniging, in het bezit van 16 zoo eigene als aangehuwde kinderen, 44 kinds-kinderen en 6 achter-kleinkinderen, gevierd op de hofstede van hunnen jongsten zoon.

— Bij besluit van den Minister van Binnenl. Zaken dd. 2 dezer, is aan den Heer H. P. van IJsselsteyn te Zierikzee vergunning verleend voor eene stoombootdienst tusschen die stad en Rotterdam.

— Het bouwen van de gasfabriek aldaar is, bij aanbesteding, aangenomen door M. van den Ende, metselaar aldaar, voor de som van ƒ 14,700.

's GRAVENHAGE, 10 Mei.

Bij Koninklijk besluit van 7 dezer, is de Staatsraad in buitengewone dienst L. W. van Mesritz benoemd tot Administrateur van het Kroon-domein, met eervol ontslag als Administrateur van de particuliere domeinen des Konings en bevordering tot Kommandeur van de Orde van den Nederl. Leeuw, ten blijke van Zijner Majesteits bijzondere tevredenheid wegens de veeljarige, trouwe diensten, in het beheer dier domeinen door hem bewezen.

— H. M. de Koningin heeft eergisteren avond, vergezeld van [illegible] gevolg, het paleis het Huis ten Bosch, nabij de residentie gelegen, betrokken en zal naar men verzekert, den zomer daar verblijf houden.

— Op 19 dezer, des daags na de jaarlijksche algemeene vergadering van het Groot-Oosten der vrijmetselaren in Nederland, zijne koloniën en onderhoorige landen, zal alhier gevierd worden, met buitengewone plegtigheid, het 100-jarig bestaan van gemeld G. O. hier te lande, en tevens van het 40-jarig Grootmeesterschap van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden. *Amst. Cour.*

— In de residentie is aangekomen Jhr. Mr. J. B. van Panhuys, Commissaris des Konings in de prov. Friesland.

— De Heer Rafael Jabat, Gezant van H. M. de Koningin van Spanje bij ons hof, is naar Parijs vertrokken. Men verneemt verder, dat die Heer zich van daar naar Spanje zal begeven en vermoedelijk door een ander Gezant zal worden vervangen.

— Met 16 tegen 16 stemmen is gisteren in den Gemeenteraad de vraag: of er voortaan ten behoeve der gemeentekas, zal worden geheven eene belasting op het gemaal, ja dan neen? onbeslist gebleven.

AMSTERDAM, 9 Mei.

Dingsdag avond jl. werd in het collegie Zeemanshoop aan W. van Essen, oud 22 jaar, een met zorg bewerkte chronometer uitgereikt. De tijdelijk voorzittende Commissaris, de Heer C. Koert, hield bij deze gelegenheid eene gepaste aanspraak. Vooreerst werd aan de leden kenbaar gemaakt in welken ongelukkigen toestand zich de brik *l'Harmonie* bevond, toen zij den *Staatsraad Baud* ontmoette, hoe de gezagvoerder van dien bodem, Kapt. T. de Jong, bereid was hulp te verleenen, en alzoo de eer te handhaven van de Nederl. vlag. Daarna herinnerde hij aan de kloekmoedige daad van den Stuurman van Essen zelven, bragt hulde aan diens moed, beleid en volharding, en herdacht het voordeel dat daardoor aan de assuradeurs van het geredde schip werd aangebragt, en voor hetwelk deze zich dankbaar toonden door de toezending van den chronometer, die daarna aan W. van Essen werd uitgereikt. (*Amst. Cour.*)

— De benoodigde gelden zijn bijeengebragt voor het op te rigten zeemanshuis alhier en spoedig zal men dus overgaan tot de aanbesteding van dat gebouw, 't welk echter niet op zulk eene groote schaal als men primitief voornemens was, zal ingerigt worden.

UTRECHT, 9 Mei.

Ll. Dingsdag is voor het Prov. Geregtshof de zaak behandeld van Mr. E. Zegers Veeckens, bij Vonnis der Regtbank te Amersfoort, veroordeeld tot eene maand gevangenis en ƒ 25 boete, wegens het opnemen in de *Amersfoortsche Courant* van een artikel over Mr. J. L. A. Luyben, lid der Tweede Kamer, op wiens schriftelijk verzoek deze vervolging was ingesteld.

Het O. M., waargenomen door den Proc.-Generaal Mr. G. L. Visscher, betuigde zijne verwondering dat door den beklaagde van dit vonnis was geappelleerd, daar het minimum der straf op den laster was uitgesproken. Na eene uitvoerige rede concludeerde de Proc.-Generaal tot verwerping van het appel en bevestiging van het vonnis.

De verdediger van den bekl., Mr. B. C. E. Proes, Adv. te 's Gravenhage, toetste het vonnis aan het geïncrimineerde artikel en dit aan de wet, en betoogde in eene uitvoerige rede hoe drie elementen van laster hier ontbraken, daar er 1°. geen *bedoeling* was om te beleedigen, 2°. geen *fait précis* volgens de wet was ten laste gelegd, en 3°. het geïmputeerde noch strafbaar noch immoreel was.

In een namiddag zitting bragt de Proc.-Generaal hulde aan de onpartijdigheid van den verdediger, die de zaak op het juiste gebied had teruggebragt, en trad in eene uitvoerige wederlegging der verschillende punten van verdediging, handhaafde alle overwegingen van het vonnis en schetste het verwerpelijke van het gedrag van een Noord-Nederlander, die naar de Belgen overliep. — De uitspraak is bepaald op 20 Mei.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Mei.

De beide Kamers der Wetgevende Magt hebben besloten aan den Koning een gastmaal aan te bieden, bij gelegenheid van de 25ste verjaring zijner troonsbeklimming. Eene deputatie heeft de uitnoodiging daartoe overgebragt en Z. M. verzocht om met zijn gezin aan te zitten te midden van allen, die sedert de vestiging van Belgie's volksbestaan, lid van de Wetgevende Kamers geweest zijn of nog zijn.

In de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers van eergisteren, is door den Voorzitter medegedeeld, dat die uitnoodiging door den Koning volgaarne aangenomen is.

— In een brief, door den Minister van Buitenl. Zaken Vilain XIIII aan den Franschen Gezant, toont die Heer in kalme en waardige bewoordingen het gevaar aan, om door ontijdige maatregelen tegen de vrijheid der drukpers in Belgie eene gisting te verwekken, welke zich naar buiten zou kunnen verspreiden en den naauwelijks in Europa hersteldeu vrede in gevaar brengen. Ten slotte verklaart hij, dat hij als oud lid van het Congres steeds voor de vrijheid der drukpers heeft geijverd en nooit aan de Kamers eenig wetsontwerp zal aanbieden, hetwelk ten doel of ten gevolge zou hebben, om die vrijheid aan te randen.

Het lid der Kamer, de Heer Orts, had verlof gevraagd, om aanganende dit punt eenige vragen aan de Regering te doen. Met zeer veel welsprekendheid verdedigde hij de Belgische drukpers tegen de onregtvaardige beschuldiging van Graaf Walewski, en eindigde met het stellen van de volgende drie vragen aan de Regering, die door den Min. van Buitenl. Zaken werden beantwoord.

Eerste vraag. » Heeft de Belgische Regering geantwoord op de in het Parijsche congres geuite beschuldigingen tegen de Belgische drukpers?" — *Antwoord.* » Zoodra het protocol van 8 April ter mijner kennis was gekomen, heb ik, niettegenstaande de smartelijke omstandigheden waarin ik mij bevond (de dood zijns vaders), onmiddelijk een antwoord in gereedheid gebragt, dat reeds sedert 4 dagen is voltooid, doch dat ik niet zal teekenen of verzenden voor dat mij het tractaat van Parijs met de protocollen officieel zal zijn medegedeeld."

Tweede vraag. » Is door eene der groote Mogendheden eenige wijziging, welke ook, in de Belgische grondwet gevraagd?" — *Antwoord.* » Geene."

Derde vraag. » Bijaldien zulk eene wijziging zou worden gevraagd, zou dan de Regering er in toestemmen?" — *Antwoord.* » Nooit!"

Op deze woorden maakte eene onbeschrijfelijke geestdrift zich van de Kamer en het publiek meester. Verscheidene minuten achtereen hielden de daverende toejuichingen, die door de zaal weêrgalmden, onafgebroken aan.

» Bij zulk eene verklaring," riep de Heer Orts uit, » blijft mij slechts nog één woord te zeggen over: Ik ben er trotsch op dat die verklaring is afgelegd door een voormalig lid van het congres." (De Minister van Buitenl. Zaken, Graaf Vilain XIIII). Op nieuw barstte een salvo van bravoos los.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Mei.

De *Morning-Post* meldt, dat de Koningin, ter gelegenheid van het sluiten van den vrede, algeheele kwijtschelding van straf heeft verleend aan alle personen, zonder onderscheid, die ter zake van staatkundige misdrijven zijn veroordeeld. Smith O'Brien, de vroeger naar Australië verbannen Iersche volksvertegenwoordiger, is van dien maatregel niet uitgesloten.

— Ter beurze is heden aangekondigd, dat de Regering eene nieuwe leening van 5 millioen in geconsolideerde schuld wil sluiten.

— Gisteren avond heeft Lord Palmerston in het Lagerhuis een Konink. boodschap aangeboden, strekkende, tot het verleenen van een jaargeld van 1000 £ en den titel van Baron aan Generaal Williams, den verdediger van Kars.

Dezelfde Minister stelde tevens voor, dat het Huis zijnen dank betuige aan het leger en de vloot, voor hunne verrigtingen gedurende den oorlog.

— De begrooting voor het Departement van Oorlog, over het loopende dienstjaar, is voorloopig op 34 millioen £ gesteld, en heeft alzoo eene vermindering ondergaan van 20 millioen £.

— In het te Plymouth garnizoen houdend Britsch-Duitsche legioen is oproer uitgebarsten, ten gevolge van de ontevredenheid der manschappen met hunnen Kolonel. Detachementen artillerie zijn derwaarts afgezonden om de muiterij te beteugelen.

— Het Bijbelgenootschap voor zeelieden en militairen, hield dezer dagen zijne zevende jaarlijksche vergadering, onder het voorzitterschap van den Admiraal Vernon Hacourt, uit wiens mededeelingen onder anderen bleek, dat het genootschap al de regementen en schepen gedurende den nu geëindigden oorlog, van Bijbels en Nieuwe Testamenten voorzien heeft, en dat gedurende het laatste genootschapsjaar 42,657 exemplaren daarvan uitgereikt zijn.

— In Noord-Amerika is onlangs een vader van een huisgezin het slagtoffer zijner onvoorzigtigheid geworden. James P. William bevond zich met zijne vrouw en zijn kind op den nachttrein tusschen Philadelphia en Pittsburg; toen men bereids twee uren had afgelegd, bemerkte men dat zijn hoofd buiten het portier hing en dat eene zware bloedstorting plaats greep; toen men zulks gewaar werd, was de ongelukkige reeds overleden, terwijl men niet weet waar het ongeval heeft plaats gehad. Zijne vrouw en zijn kind lagen op dezelfde bank te slapen waarop de ongelukkige was gezeten, en hebben er niets van gemerkt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Mei.

De *Moniteur* meldt dat Graaf de Morny is benoemd tot buitengewoon Gezant van Frankrijk bij het Russische Hof, en dat de Generaal Ney reeds naar Petersburg is afgereisd, om het antwoord over te brengen op het berigt der troonbeklimming van Keizer Alexander II.

— In het begin dezer week zijn door de correctionele regtbank alhier wederom een aantal personen wegens deelneming aan geheime genootschappen veroordeeld. » De geheime genootschappen, zegt de Parijsche berigtgever van de Londensche *Globe*, zijn een vloek voor Frankrijk; zoolang zij bestaan, zou de Keizer roekeloos handelen met de volksvrijheid uit te breiden; want de vrijheid zou door de in het duister woelende zamenzweerders terstond als een middel tot omkeering der politieke en maatschappelijke orde misbruikt worden."

— Bij de jongste volkstelling voor 1856 vond men alhier in de straat Mégrin eene vrouw, genaamd Antoinette Girod, sedert 33 jaren weduwe, geboren in 1750 en dus 106 jaren oud en in het volle genot harer vermogens; zij ziet nog zonder bril en heeft den besten eetlust. Zij leeft met hare jongste dochter van 69 jaren.

— Het weder is en blijft hier ongunstig. De koude is zoo vinnig, dat aan de oevers van de Rhone zelfs weder ijs is gezien. Dat weder werkt ongunstig en doet de prijzen der granen hooger blijven, dan de vrede ze anders zou doen zijn.

— Een dagblad van Orleans meldt, dat in eene wagon van den spoortrein tusschen Artenay en Chevilly, eene vrouw van een kind is bevallen. Gelukkig bevond zich in dezelfde wagon een Geneesheer die haar zijne hulp bood, terwijl onder de verdere reizigers, een oud soldaat de eerste zorgen voor het kind op zich nam. Toen de trein te Orleans aankwam, was alles afgeloopen en werden moeder en kind door de zorgen der directie van den spoorweg naar hunne woning vervoerd.

SPANJE.

MADRID, 6 Mei.

Overal zijn de werkzaamheden der krijgsopschrijving afgeloopen. Zij zal een leger van 14,000 man leveren. In de maand Junij zal men met de regeling der reserve een begin maken.

Zondag 20 April ll. plaatsten zich 8 roovers te paard voor den ingang der kerk te Bendegos, in de noordelijke en bergachtige provincie Biscaye, riepen de voornaamste ingezetenen, zelfs den Burgemeester en Pastoor bij namen af, dwongen ze mede te gaan naar hunne huizen en aldaar hun geld en kostbaarheden af te geven, bragten hen terug naar de kerk, en vertrokken toen ongedeerd en onvervolgd met hun buit. Zoo zijn die roovershenden onder de bevolking gevreesd.

ITALIE.

De *Gazette de Lyon* berigt, dat er plan bestaat, te Rome een zamenkomst te houden van Italiaansche Vorsten uit het midden en zuiden van het schiereiland. Bedoeld congres zou beraadslagen, over de Hervormingen die dringend worden vereischt, en tot de invoering daarvan besluiten. Oostenrijk en Frankrijk, die troepen in Italie hebben, zullen, naar men zegt,

door hunne Gezanten op dat congres worden vertegenwoordigd. De Romeinsche correspondent der *Gazette de Lyon* zegt, dat de aan te nemen Hervormingen dringend noodig maar moeijelijk zijn, en dat het congres een gemoedelijk maar krachtig en waardig stelsel van staatkunde zal volgen, tegenover eene Mogendheid, die slechts onder Groot-Brittanniës invloed werkzaam is.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 Mei.

Nadat gedurende 7 jaren de uitgaven der schatkist door den voet van oorlog, waarop de zoo talrijke legermagt werd gehouden, in hare uitputting door leeningen en papierengeld werden gaande gehouden, is nu het besluit genomen om aan dezen invretenden kanker een einde te maken. De Nationale Bank heeft eene waarde van 20 millioen florijnen (25 mill. Ned.) zilver doen aankoopen, tot aanmunting van zilvergeld, dat in omloop zal worden gebragt.

— Het dorp Stillfried, op den weg van den Noorderspoorweg, in de groote vlakte, bekend onder den naam van Marchfeld, is geheel door brand vernield. In de nabijheid dier plaats, had in 1278 de merkwaardige slag plaats, waarin de Koning van Boheme, Presnysl Ottokar II, zijn troon en leven verloor, waardoor Oostenrijk aan het huis van Habsburg kwam.

RUSLAND.

Vorst Woronzow is op nieuw benoemd tot Gouverneur-Generaal van Nieuw-Rusland en Bessarabië, welke betrekking hij bekleedde op het tijdstip toen de oorlog uitbarstte, en gedurende wier waarneming hij zich de algemeene achting had verworven. De Vorst had den oorlog afgekeurd en zich bij den aanvang der vijandelijkheden naar Oostenrijk begeven. Thans zal hij naar de Krim terugkeeren, onmiddellijk nadat de troepen van Generaal Lüders dit schiereiland zullen verlaten hebben.

— De Regering heeft vergunning verleend tot de heropening van de Engelsche bedehuizen te Warschau.

EGYPTE.

ALEXANDRIË, 19 April.

De werkzaamheden tot de doorgraving der landengte van Suez zijn nog niet begonnen, doch de rigting van het zoetwater-kanaal, dat van den Nijl naar het middenpunt der landengte moet loopen, met vertakkingen op Suez en Peluse, wordt thans onderzocht. Dit is eene onvermijdelijke verrigting vóór alle andere werkzaamheden. Inmiddels worden andere minder aanzienlijke kanalen, doch waaraan in Egypte behoefte is, aangelegd en zullen zij spoedig voltooid zijn. Andere, die noodwendig moesten gereinigd worden, zullen eerlang die herstelling ondergaan; men kan reeds noemen het kanaal van Alexandrië naar Alfé, bekend onder den meer vermaarden naam van Mahmoudré. Binnen kort zal het weder bevaarbaar zijn en tot besproeijing der gronden kunnen dienen. De Onder-Koning is in persoon de vorige week den staat van zaken in oogenschouw gaan nemen, en de werken zullen ijveriger dan vroeger worden voortgezet.

— Aan het *Journal des Débats* is van hier het volgende geschreven:

Dezer dagen kwam de Heer Pahud, Gouv.-Generaal der Nederl. O.-I. bezittingen, op zijne reis naar de Roode zee, door onze stad. De Heer Pahud had in last aan Z. H. den Onder-Koning de onderscheidingsteekenen te overhandigen der orde van den Ned. Leeuw, de aanzienlijkste orde in Nederland. Hij werd aan Mohammed-Saïd voorgesteld door den Heer Ruyssenaers, den Ned. Consul-Generaal. Onder anderen heeft de Heer Pahud zich met Z. H. onderhouden over de doorgraving der landengte van Suez, en hem medegedeeld hoeveel belangstelling Nederland gevoelt voor dit groote werk, dat het zoo meer nabij zijne Aziatische bezittingen moet brengen.

CORRESPONDENTIE.

Mijnheer de Redacteur!

Een geheel logenachtig berigt is uit Leyden gezonden naar het *Handelsblad* en daar geplaatst in het Nommer van Vrijdag ll. Tot logenstraffing diene de eenvoudige waarheid. — Onze geliefde Vader stierf in den vroegen morgen van Zaturdag den 3den Mei. De begrafenis was bepaald op Woensdag daaraanvolgende; daar er echter geene zigtbare teekenen van ontbinding voorhanden waren, is deze uitgesteld tot Donderdag en toen uitgevoerd, nadat Professor Halbertsma in den loop des vorigen dags het lijk in oogenschouw had genomen, en door de sporen van ontbinding op te merken en aan te wijzen, allen twijfel had weggenomen, en nu wordt in het *Handelsblad* gemeld: »de dienstmaagd hoorde in den nacht een slag, en het bleek bij onderzoek dat de doode op den grond lag en de kist ondersteboven; dadelijk aan schijndood denkende werden een paar Professoren geroepen en een uit Amsterdam ontboden, of nu v. D. werkelijk dood was is niet bekend, de begrafenis evenwel is twee dagen uitgesteld,” zoo ver het *Handelsblad*. Wees zoo goed door dezen te plaatsen; het onwaar berigt van het *Handelsblad* te logenstraffen, en mogt het daardoor leeren voorzigtiger te zijn in de opname van berigten van zijnen Correspondent alhier.

Hoogachtend noemen wij ons de Kinderen van H. van Dorsten en in hunnen naam

Leyden, 9 Mei 1856. H. van DORSTEN, Jr.

KERKNIEUWS.

RHENEN, 6 Mei. De Kerkeraad der Herv. gemeente heeft uit het 12 en 6-tal Predikanten het volgend 3-tal gemaakt: DD. Gildemeester, te Elburg; van den Vijver, te Veenendaal; en Drost, te Hellevoetsluis. Daaruit is beroepen Ds. D. Gildemeester, Predikant te Elburg.

ROTTERDAM, 8 Mei. De Kerkeraad der Rem. Geref. gemeente alhier heeft heden tot Predikant beroepen den Wel-Eerw. Heer C. P. Tiele, te Moordrecht.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 9den Mei de Heer W. M. Overes, in de Geneeskunde, na Openbare verdediging van zijn Akademisch Proefschrift over: *Braking bij barenden.*

Den 10den Mei de Heer P. C. Hoynck van Papendrecht, van Rotterdam, in de Regten, met *Theses.*

Denzelfden dag, de Heer J. Thomee, in de Geneeskunde, na Openbare verdediging zijner Akademische Proeve: bevattende twee door den schrijver waargenomen *Ziektegevallen.*

ADVERTENTIEN.

Vijftigjarige Echtvereeniging

VAN

G. VAN KESTEREN

EN

L. DE RIDDER.

Lisse, 11 Mei 1856.

Getrouwd: M. P. OUDSHOORN, Junior,

EN

Leyden, 7 Mei 1856. J. M. SCHRETLEN.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Heden vernam ik de treurige tijding van het overlijden van mijnen jongsten Behuwd-Zoon THEODORUS MARINUS, aan boord van het schip *Tonia*, Kapitein Zeeman, even voor zijn terugreis van *Banjoewangie* op den 6den Januarij, in den jeugdigen leeftijd van ruim 17 jaren, tot groote droefheid van mij, zijne Broeders en Zusters en verdere Betrekkingen.

Leyden, 21 April 1856. J. M. SORILLON, Wed. J. van Alphen.

Om reden van Buitenlandsche Betrekkingen, wordt deze nu geplaatst.

Heden overleed, voorzien van de genade-middelen der H. Kerk, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer BERNARDUS JOSEPHUS SCHMIER, in den ouderdom van ruim 48 jaren, mij nalatende vier Kinderen, waarvan de meesten het gewigt van hun verlies niet kunnen beseffen.

Leyden, 7 Mei 1856. M. E. de VETTE, Wed. B. J. Schmier.

Algemeene Kennisgeving.

De Affaire zal op denzelfden voet worden voortgezet.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in dato 9 Mei 1856, is JAN CORNELIS KOPPENOL, van beroep *Koekbakker en Kruidenier*, wonende op de oostzijde van de Heerengracht alhier, gesteld in **Staat van Faillissement**, aanvangende op dien zelfden dag. Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel-Achtb. Heer Mr. H. P. J. TOLLENS, Lid van gemelde Regtbank, tot Curator Mr. A. J. HAZENBERG.

De Curator, Mr. A. J. HAZENBERG.

ROOM- EN KOFFIJHUIS *DE VINK*.

Op Maandag 12 Mei,

MUZIEK.

Ter gelegenheid van het FINKSTERFEEST, te geven door het Muziekcorps van de in *Leyden* in Garnizoen liggende **Jagers.**

Aanvang des Namiddags ten *half* zes ure.

Entrée Vrij. D. OUDSHOORN.

KIESVEREENIGING GRONDWET EN KONING.

De Kiesvereeniging heeft in hare Vergadering, gehouden op Dingsdag 6 Mei, tot Kandidaten gesteld voor het Lidmaatschap der Provinciale Staten van Zuidholland (stemming op *Dingsdag* 13 *Mei*) de Heeren

Mr. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, } in te vullen op het *witte*
Mr. H. C. HUYSER, } stembriefje.
Mr. S. TAK, in te vullen op het *blaauwe* stembriefje.

Het Bestuur der Vereeniging,
H. BOURSSE WILS.
S. TAK.
T. W. J. van den AARDWEGH.

KIESVEREENIGING VADERLAND EN ORANJE.

In de Vergadering van 6 Mei ll. is besloten, tot Kandidaten voor het Lidmaatschap der Provinciale Staten, waarvoor de Verkiezing zal plaats hebben, op Dingsdag den 13den Mei a. s. aan te bevelen de Heeren

Mr. HENDRIK COCK en } *wit* stembriefje,
Mr. HENRICUS CORNELIS HUYSER, }

welke beide zitting hebben, en nu moeten aftreden, en

Mr. NICOLAAS SIKKEL GROOS, *blaauw* stembriefje.

Namens het Bestuur,
Leyden, 7 Mei 1856. P. de HAAN, Voorzitter.

MEN VRAAGT TE DEZER STEDE:

Een BURGERMEISJE, tusschen de 16 en 20 jaren, buiten kost en inwoning, die genegen mogt zijn, tot adsistentie in een **Garen- en Lint-Affaire.** Te bevragen met *franco* Brieven onder Letter **H**, bij de Wedowe J. W. BROUWER, Boekhandelaresse, te *Leyden*.

Doctor BARRY is verhuisd naar de Hoogewoerd bij de Sintjoris steeg, Wijk III, N°. 443.

HAGEL.

De *Nederlandsche Algemeene Verzekerings-Maatschappij*, gevestigd te *Tiel*, verzekert ook in dit jaar gelijk vroeger alle Granen, Vruchten, Zaden enz. voor *Hagelschade*, tegen vaste Premie, zonder Inleggelden.

HH. Landeigenaars, Landbouwers, Warmoeziers, Bloemisten, en verdere Belanghebbenden, gelieven zich omtrent de Premiën en ter bekoming van alle verdere inlichtingen, te vervoegen bij de Agenten der *Nederlandsche Maatschappij van Brandverzekering* in de verschillende gemeenten van ons Rijk.

LEES HIER.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers en het geacht Publiek, de ontvangst te berigten van een groot assortiment Zijden Schuif-Cols, welke alle naar den laatsten smaak zijn, en door den grooten aankoop tot buitengewoon lage prijzen zullen verkocht worden.

De voorraad der Zomerkleedingstukken is zeer groot; een ieder kan hier zijne keuze vinden, zoo zijn b. v. voorhanden: Lakensche Jassen *f* 14 50, Lakensche Twiens *f* 9.50, Busking Twiens *f* 6.75, Cassinetten en Kriplasting Paletots van *f* 3 90, Marquise Jasjes *f* 2.75, Huisjassen *f* 2.75, Satijn de Laine Broeken *f* 6 75, Busking Broeken van af *f* 3.75, Drilbroeken *f* 2.50, ligte Zomerbroeken, welke goed gewasschen kunnen worden *f* 1.75, Werkbroeken *f* 1.25, Satijnen en Zijden Vesten *f* 2.25, Lakensche en Busking Vesten *f* 2.15, Piqué Vesten *f* 1.90, Victoria Vesten *f* 0.90.

Voorts supra fijne Overhemden 90 cts, Fantasie Hemden 80 cts, Halfhemden 20 cts, Boorden 10 cts, Fantasie-Sokken 25 cts het paar, Satijnen en Zijden Dassen 90 cts, krimpvrije Flanellen Hemden *f* 1.75, een groot assortiment Petten van af 65 cts, Bretels 20 cts, Engelsche Zakdoeken, 20 cts, Handschoenen 10 cts, Fantasie Slip-Cols, Opera-Cols en nog vele andere artikelen, alles aan bovengemelde prijzen geëvenredigd.

Uitrustingen naar Oost- en West-Indiën worden binnen eenige dagen in gereedheid gebragt, voor de soliditeit der bewerking wordt gewaarborgd door kostelooze reparatiën, bij

J. CAHEN,

in het Goedkoope Verkoophuis van gemaakte Heeren Kleedingstukken op den Apothecarsdijk het tweede huis van de Vrouwesteeg, Wijk VI. N°. 44.

TE HUUR:

op het beste gedeelte der Hoogewoerd, eene zeer nette Broodbakkerij, uitkomende aan de Rijn; zijnde tevens zeer geschikt tot Slagterij of uitoefening van andere Neringen. Adres *franco* onder Lett. N. Rapenburg Wijk IV. N°. 592 alhier.

PUBLIEKE VERHURING

VAN VISSCHERIJ EN JAGT OP WATERWILD,

in de *Leydsche Vliet* van de Stad *Leyden* af, door den *Leydschendam* en *Voorburg*, tot aan den *Wauten Tol*, en in de *Korte Vliet* van den *Rijndijk* af, tot aan *den Aap of 't Wedde*, in elf percelen, op Dingsdag den 13den Mei 1856, des middags ten 12 ure, in de Uitspanning *het Eiland*, te *Leydschendam*.

Inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris BOERING, te *Leydschendam*, op Cronesteyn bij *Leyden*, aan de eerste woning bij het hek, en bij Mr. P. L. F. BLUSSÉ, Advocaat, op de Groenmarkt te *'s Hage*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Vrijdag den 16den Mei 1856, des voormiddags ten elf ure, aan den Hoogen Rijndijk, nabij het Koffijhuis genaamd: *Schoonzigt*, onder *Voorschoten*, van eene aanzienlijke partij Eiken, Greenen en Dennen Planken, Ribben en ander Werkhout, alles van onderscheiden dikte en lengte.

Daags vóór de Verkooping te zien.

OPENBARE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Vrijdag den 16den Mei 1856, bij Opveiling, en op Vrijdag den 23sten Mei 1856, bij Afslag, beide des voormiddags ten 11 ure, van:

N°. 1. Twee aan elkander gelegene perceelen extra goed, degelijk en weltoegemaakt WEI- EN HOOILAND, gelegen onder *Soeterwoude*, aan de Stadsmolenvliet en Singelsloot, in den Roomburger Polder, aan den Singel tusschen de Hoef en Hoogewoerdspoorten der Stad *Leyden*, bekend bij het Kadaster, Sectie A. N°. 170 en 192, te zamen ter grootte van 3 bunders en 16 roeden.

N°. 2. Vijf perceelen extra goed, degelijk en weltoegemaakt WEI- EN HOOILAND met Koebogt, gelegen onder *Soeterwoude*, aan de Stadsmolenvliet in den Cronesteinschen Polder, gelegen tegenover het vorige perceel, waarvan het alleen door de Stadsmolenvliet is afgescheiden, bekend bij het Kadaster, Sectie A. N°. 269, 270, 273, 794 en 795, te zamen ter grootte van 4 bunders en 79 roeden.

N°. 1 en 2 zijn te zamen verhuurd aan ADRIANUS SPAARGAREN, tot Kersmisdage 1858, voor *f* 530 's jaars.

Zijnde nadere inlichtingen te bekomen ten Kantoren van de Notarissen H. J. HOFSTEDE en D. N. ROSKES, te *Leyden*, terwijl ten Kantore van laatstgenoemden, de Bewijzen van Eigendom en de Voorwaarden van Verkoop, 8 dagen vóór de Veiling ter lezing zullen liggen, en alwaar tusschen de Veiling en den Afslag, Verhoogingen kunnen worden gedaan, onder genot van *een Vijfde* van iedere Verhooging.

Om dadelijk in dienst te treden, wordt binnen *Leyden* gevraagd eene bekwame Tweede meid, tevens met Kinderen en met de Wasch kunnende omgaan. Adres met *franco* Brieven onder Lett. W. bij de Boekhandelaren, GEBROEDERS VAN DER HOEK.

BROODZETTING,

waarvoor goed en deugdzaam Brood kan worden verkocht, geregeld naar den prijs der Granen, volgens Marktberigten van geaccrediteerde Graanhandelaars, in te gaan Maandag den 12den Mei 1856.

Hoog- of gebrankt Brood	per Ned. ℔	*f* 0.31.
Franschbrood	» »	» - 0.31.
Bruinbrood	» »	» - 0.27.
Ongebuilde Tarwebrood	» »	» - 0.23.
Roggebrood	per Ned. ℔ en 5 Oncen	- 0.20.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Vereeniging van Broodbakkers hier ter Stede,

Uit naam van het Bestuur,

LEYDEN, 9 Mei 1856. D. H. REIVELD, *Secretaris*.

De Ingezetenen worden opmerkzaam gemaakt op gewigt en qualiteit te letten.

BEURTSCHEPEN,

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar					
Naar	*Zwolle*,	Dingsdag	12 ure,	Schipper	HOLLANDER.
»	*Amersfoort*,	»	10 »	»	L. L. OOTMARSUM.
»	*Sneek*	Woensdag	12 »	»	K. VIERSMA.
»	*Deventer*,	Donderdag	12 »	»	H. I. BOSCH.
»	*Kampen*,	»	12 »	»	K. DE HAAN.
»	*Zutphen*,	»	12 »	»	J. DE HAAS.
»	*Apeldoorn*,		12 »	»	H. VAN TRIEST.

De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen, daarover kiezende bij den Bestelder B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provincien Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

VEEMARKT TE LEYDEN.

9 Mei. Aangevoerd 636 runderen, verkocht voor *f* 160 à *f* 290. 80 kalveren verk. voor *f* 28 à *f* 70. 418 schapen, verk. voor *f* 10 à *f* 26.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 10 Mei. Scheiboter van *f* 46 tot *f* 51.
Grasboter » *f* 52 » *f* 59.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 10 Mei.

Tarwe *f* 14.25 tot *f* 14.75. Rogge *f* 9.60 tot *f* 10.00. Garst *f* 6.40 tot *f* 6.80. Haver *f* 4.30 tot *f* 4.70. Paardeboonen *f* 7.00 tot *f* 7.50. Duiveboonen *f* 7.40 tot *f* 7.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 9 Mei.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63	63	63
Dito Certificaten	» 3 »	74	75	75
Dito dito	» 4 »	93	93	93
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	93½	93½	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	102	102¼	102¼
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	100¾	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	89	—	—
Dito 1840	» 4 »	81	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	81	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	62	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 »	154	155	—
Dito Obligatiën	» 4 »	96½	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1¼ »	24½	—	—
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 4 on.	» 3 »	39⅞	40	39[illegible]
Bewijzen Coupons		—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	65	—	—
Dito Metall.	» 5 »	79[illegible]	79[illegible]	79[illegible]
Dito Nieuwe	» 5 »	84[illegible]	84[illegible]	84[illegible]
Dito 1847	» 2½ »	40[illegible]	40[illegible]	
BELGIË,	» 2½ »			—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	[illegible]	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
BRAZILIË, 1824 100 ℔	» 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	44[illegible]	45	44[illegible]
SARDINIË,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½ »	28½	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 2½ »	15	15½	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	21¼	21½	—
N. AMERIKA, Renteaatiën		1¼		

Koers van het Geld, Beleening 4 pCt. Prolongatie 4½ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.